

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache,

Judecătorii: Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui

Derevenciuc Veaceslav xxxx, născut la xx xxxx
xxxx, originar x. xxxxxxxxxxx xxxxx, xxxx xxxxxxxxxxx,
domiciliat xx. xxxxxxxx, xxx. xxxxxxx, xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.02.2014 – 20.10.2015;

Instanța de apel: 18.11.2015 – 18.01.2016;

Instanța de recurs: 23.11.2016 – 10.05.2017.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Cimișlia din 20 octombrie 2015, Derevenciuc Veaceslav a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 (unu) an, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 1 (unu) an.

Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Popușoi Gheorghe și Cebotari Mihail împotriva lui Derevenciuc Veaceslav cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Derevenciuc Veaceslav, la 25 septembrie 2012, aproximativ la ora 12:25, conducând automobilul propriu model „Volkswagen Passat”, n/î CM AL 083, deplasându-se cu viteză excesivă pe traseul R-3 Chișinău-Cimișlia-Basarabeasca km 61+300 m în direcția mun. Chișinău, în apropiere de periferia s. Ecaterinovca, r-nul Cimișlia, încalcând prevederile art. art. 45 alin. (1) lit. a), b), d), 47 alin. (1) lit. a) a Regulamentului Circulației Rutiere, la un moment dat a început de a efectua manevra de depășire a altui automobil model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810, la volanul căruia se afla Popușoi Gheorghe, locuitor al s. Ecaterinovca, r-nul Cimișlia, care în acel timp a cotit regulamentar spre stânga spre o intrare în ogradă, a ieșit pe banda cu sens opus (contrasens), depășind limita

de viteză regulamentară admisibilă pe acest segment de drum și nu a folosit frâna pentru a evita tamponarea, în urma cărui fapt a tamponat lateral - spate automobilul model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810, unde ca urmare pasagerului din salonul automobilului „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810, Cebotari Mihail, care se afla pe bancheta din spate - stânga, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 227D din 20 noiembrie 2012, i-au fost cauzate vătămări corporale grave.

Totodată, în rezultatul accidentului rutier din 25 septembrie 2012, pasagerului din salonul automobilului model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810, Cebotari Natalia, care se afla pe bancheta din spate - dreapta, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 230D din 20 noiembrie 2012, i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, șoferului automobilului model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810, Popușoi Gheorghe, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 231D din 20 noiembrie 2012, i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, iar automobilul model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810, a fost distrus.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Derevenciuc Veaceslav, să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 4 ani.

În opinia procurorului, inculpatul nu a conștientizat gravitatea faptei săvârșite, nu a contribuit financiar la tratamentul părții vătămate, manifestând indiferență față de urmările accidentului rutier.

A mai invocat, că prima instanță a constatat că inculpatul a săvârșit o infracțiune, care conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor grave, sancțiunea maximă pentru săvârșirea acestei infracțiuni fiind de 7 ani închisoare, însă instanța i-a stabilit o pedeapsă prea blândă.

3.1. Avocatul Stănescu Valeriu în numele inculpatului și inculpatul au contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei sentințe de achitare din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului au invocat că prima instanță nu a apreciat probele cercetate în cadrul dezbaterilor judiciare în modul stabilit de art. 101 Cod de procedură penală, respectiv au criticat motivarea instanței prin care se explică corectitudinea utilizării de către expert a distanței de 22,2 m în calculele pentru calcularea vitezei, considerând că automobilul model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810, care a format o urmă de frânare de doar 8,1 m, urma să se afle în fața automobilului model „Volkswagen Passat”, n/î CM AL 083, dar nu lateral.

Totodată au invocat apelanții, că prima instanță a omis să se expună asupra faptului că în momentul ciocnirii, automobilul model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810 era în mișcare și avea viteza de deplasare de 40 km/h, fapt confirmat de părțile vătămate și martori, însă expertul a efectuat calculele ca acesta fiind staționat.

Au remarcat, că nu pot fi reținute concluziile primei instanțe prin care se explică refuzarea anulării actelor procedurale (expertizele auto-tehnice și medico-legale), ca efectuate fără participarea părților în cazuri obligatorii potrivit legii, prin faptul că partea apărării nu a avut posibilitatea să formuleze obiecții asupra întrebărilor sau să înainteze alte întrebări, încălcând astfel dreptul lui Derevenciuc Veaceslav la un proces echitabil,

prevăzut de art. 6 § 1 CEDO, ignorând principiile egalității armelor și contradictorialității procesului penal.

În opinia apelanților, la emiterea sentinței prima instanță nu a ținut cont de starea de fapt a circumstanțelor constatate în procesul dezbaterilor judiciare, precum și de principiul că vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, îndoielile care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, nu a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală.

Au mai subliniat apelanții, că probatoriul prezentat de acuzatorul de stat în cadrul cercetării judecătorești este viciat, mijloacele de probă au fost obținute în mod ilegal și nu pot fi folosite în procesul penal.

Mai mult, toate probele în ansamblu nu demonstrează legătura cauzală dintre acțiunile (inacțiunile) inculpatului și fapta imputată, nefiind excluse divergențele privind locul accidentului rutier cu diferența de 2,1 km (59+200 - 61+300) și lățimea traseului, care este corectată din 7 m în 9 m sau invers, contrar art. 249 Cod de procedură penală.

Au remarcat, că a rămas fără răspuns argumentul migrării automobilului model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810 din partea stângă în partea dreaptă a podului, rapoartele de expertiză din materialele cauzei fiind bazate de concluzii contradictorii.

Apelanții au remarcat, că sentința de condamnare în privința lui Derevenciuc Veaceslav este bazată pe presupuneri, deoarece în cadrul cercetării judecătorești, din probele prezentate de acuzator, vinovăția inculpatului și legătura cauzală între acțiunile sale în săvârșirea infracțiunii imputate nu s-a dovedit, acesta urmând a fi achitat.

3.2. Avocatul Lazari Constantin în numele părților vătămate, a depus cerere de apel solicitând admiterea apelului declarat de procuror și respingerea apelului declarat de inculpat și de avocatul acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2016, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procuror și de avocatul Stănescu Valeriu în numele inculpatului și inculpat, iar apelul declarat de avocatul Lazari Constantin în numele părților vătămate Cebotari Mihail și Popușoi Gheorghe și partea vătămată Popușoi Gheorghe a fost respins ca fiind depus peste termen.

4.1. Pentru pronunțarea soluției nominalizate, instanța de apel a reținut că, judecând cauza penală, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui Derevenciuc Veaceslav în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

4.2. Instanța de apel a statuat, că deși inculpatul nu a recunoscut vina, totuși vinovăția acestuia este dovedită prin declarațiile părților vătămate Popușoi Gheorghe, Cebotari Mihail, Cebotari Natalia, a martorilor Vîlcu Eugeniu, Glutnic Natalia și de materialele cauzei: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25 septembrie 2012 cu planșa fotografică (f.d. 39-44, vol.I); schița accidentului rutier (f.d. 41, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului (automobilul model „Volkswagen Passat”, n/î CM AL 083) din 03 decembrie 2012 cu planșa fotografică (f.d. 117-120, vol.I);

procesul-verbal de examinare a obiectului (automobilul model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810) din 03 decembrie 2012 cu planșa fotografică (f.d. 121-124, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 227D din 20 noiembrie 2012, prin care la partea vătămată Cebotari Mihail au fost constatate vătămări corporale grave (f.d. 86, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 231D din 20 noiembrie 2012, prin care la partea vătămată Popușoi Gheorghe au fost constatate vătămări corporale neînsemnate (f.d. 92, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 229D din 20 noiembrie 2012, prin care la Cebotari Maria au fost constatate vătămări corporale neînsemnate (f.d. 98, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 228D din 20 noiembrie 2012, prin care la Derevenciuc Veaceslav au fost constatate vătămări corporale neînsemnate (f.d. 104, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 230D din 20 noiembrie 2012, prin care la Cebotari Natalia au fost constatate vătămări corporale neînsemnate (f.d. 110, vol.I); raportul de expertiză auto-tehnică nr. 5196 din 26 decembrie 2012, în privința automobilului model „Volkswagen Passat”, n/î CM AL 083, cu planșa fotografică (f.d. 129-132, vol.I); procesul-verbal privind experimentul de urmărire penală din 29 octombrie 2013 cu planșa fotografică (f.d. 138-141, vol.I); raportul de expertiză auto - tehnică suplimentară nr. 8417 din 19 noiembrie 2013, prin care s-a constatat că conducătorul automobilului model „Volkswagen Passat”, n/î CM AL 083, a avut posibilitatea tehnică de a evita tamponarea cu automobilul model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810, la viteza de 50 km/h (regulamentară) pe segmentul de drum conform RCR folosind frânarea (f.d. 146-147, vol.I).

4.3. Instanța de apel a invocat, că vinovăția inculpatului Derevenciuc Veaceslav a fost confirmată fără nici un dubiu, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta a fost apreciată ca metodă de apărare.

Astfel, instanța de apel a reținut, că inculpatul Derevenciuc Veaceslav conducând mijlocul de transport, a încălcat cerințele art. art. 45 alin. (1), 47 alin. (1) a Regulamentului Circulației Rutiere, care sunt în legătură cauzală directă cu accidentul rutier, în rezultatul căruia au fost cauzate vătămări corporale grave părții vătămate Cebotari Mihail.

Instanța de apel a respins argumentele părții apărării precum că prima instanță nu a apreciat probele cercetate în cadrul dezbaterilor judiciare în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din motiv că prima instanță a analizat minuțios fiecare probă în parte. La fel, a fost respins și argumentul apărării, precum că prima instanță a respins cererea de anulare a actelor procedurale ca fiind efectuate cu încălcarea prevederilor legale referitoare la participarea părților în cazurile obligatorii, în lipsa unei argumentări întemeiate și legale, deoarece din materialele cauzei rezultă cert că atât inculpatului cât și apărătorului le-au fost aduse la cunoștință ordonanțele de numire a expertizelor indicate și rapoartele de expertiză medico-legală și expertiză auto-tehnică, astfel partea apărării a avut posibilitatea să formuleze obiecții asupra întrebărilor sau să înainteze alte întrebări.

Totodată, instanța de apel a menționat, că nestabilirea termenului pentru efectuarea expertizelor nu poate duce la nulitatea lor și nu poate afecta legalitatea actului de procedură.

Argumentele părții apărării precum că la urmărirea penală inculpatului i-au fost încălcate drepturile, au fost apreciate de către instanța de apel ca lipsite de suport legal.

La fel, nici argumentul părții apărării precum că toate probele în ansamblu nu demonstrează legătura causală dintre acțiunile/inacțiunile inculpatului cu accidentul rutier și fapta imputată, nefiind excluse sub nici o formă divergențele privind locul accidentului rutier cu diferența de 2,1 km și lățimea traseului, nu au fost reținute de către instanța de apel, din motiv că în prima instanță s-a constatat că în procesul-verbal de cercetare la fața locului din 25 septembrie 2012 (f.d. 39, vol.I) a fost indicat locul accidentului rutier - km 59 + 200 m, iar în schița accidentului rutier a fost indicat locul accidentului rutier km 61+300 m.

În cadrul efectuării cercetării la fața locului au fost efectuate fotografii, iar în cadrul urmăririi penale a fost concretizat locul accidentului rutier – km 61+300 m, locul accidentului fiind constatat fără careva dubii.

De asemenea, au fost respinse și argumentele apărării, care indică că poziția automobilului model „Volkswagen Golf”, n/î C EN 810, după accident nu este corect indicată în schița accidentului, deoarece prima instanță corect a reținut că în schița accidentului rutier este indicat ca punct de reper pilonul de electricitate, iar poziția automobilului față de poduri nu este indicată, la fața locului fiind 2 poduri.

Instanța de apel a respins ca nefondate, solicitările comune ale apărării și inculpatului referitoare la necesitatea achitării inculpatului precum că sentința de condamnare în privința acestuia ar fi bazată pe presupuneri, deoarece conform materialelor cauzei penale la 14 noiembrie 2012 a fost dispusă începerea urmăririi penale în privința lui Derevenciuc Veaceslav în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal (f.d. 1, vo.I) în baza raportului nr. 568 înregistrat în R-1 a CPR Cimișlia la 25 octombrie 2012, iar în ordonanța de punere sub învinuire din 12 februarie 2014 (f.d. 193, vol.I) Derevenciuc Veaceslav a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

În așa mod, instanța de apel a remarcat, că nu pot fi reținute alegațiile avocatului și a inculpatului precum că prima instanță nu a examinat obiectiv probele, rezumându-se la indicarea lor, fără argumentarea lor clară și explicită.

De asemenea, instanța de apel a reținut că pe parcursul judecării cauzei penale nu s-au constatat circumstanțe, care ar trezi dubii în veridicitatea declarațiilor martorilor, deoarece în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești dâșii au depus declarații similare, iar încălcări de procedură la acumularea probelor sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului, ori a părților vătămate nu au fost depistate.

4.4. În ceea ce privește apelul acuzării, instanța de apel l-a considerat nefondat, menționând că prima instanță just și întemeiat la stabilirea pedepsei a ținut cont de dispozițiile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, de scopul preventiv și educativ al pedepsei penale, de restabilirea echității sociale și corijarea infractorului, întru prevenirea săvârșirii de către acesta a altor infracțiuni, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, ținându-se cont de gravitatea faptei penale, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care nu a recunoscut vina, consecințele infracțiunii, poziția părților vătămate, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante.

Instanța de apel a mai menționat, că infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, sancțiunea căreia prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de până la 4 ani, luând în considerație criteriile de individualizare a pedepsei, gradul pericolului social al faptei, circumstanțele cauzei,

prin urmare prima instanță corect i-a stabilit inculpatului pedeapsa închisorii cu aplicarea art. 90 Cod penal, cu aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În concluzie, instanța de apel a menționat, că prima instanță luând în considerație totalitatea circumstanțelor constatate, ținând cont de gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de motivul infracțiunii, de persoana celui vinovat, apreciind obiectiv circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, a aplicat o pedeapsă echitabilă, ce va realiza scopul corectării și reeducării inculpatului.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a respins argumentele acuzatorului de stat, considerând posibilă reeducarea inculpatului Derevenciuc Veaceslav fără izolarea de societate, privarea de libertate în cazul dat fiind inutilă, iar impedimente pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu au fost stabilite.

4.5. Cu referire la prevederile art. 401 Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat, că legea procesual-penală nu prevede procedura de alăturare la apel, menționând că cererea de alăturare la apelul declarat de procuror, urmează a fi considerată ca depusă în ordine de apel la 11 ianuarie 2016.

Deci, apelul declarat de către avocatul Lazari Constantin în numele părților vătămate Cebotari Mihail și Popușoi Gheorghe și de partea vătămată Popușoi Gheorghe, a fost considerat ca fiind depus peste termen.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

În argumentarea cererii de recurs, procurorul a invocat ilegalitatea deciziei instanței de apel în partea contestată, menționând că instanța de judecată, în conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art.7 CP) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor săvârșite, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, în opinia acuzării instanța de apel la adoptarea deciziei nu a ținut cont în deplină măsură de criteriile prevăzute de art. art. 7, 61, 75 Cod penal.

Remarcă recurentul, că instanțele de judecată au ignorat faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, soldată cu vătămarea gravă a unei persoane, deci cu un impact social acut în societate, nu au ținut cont de comportamentul inculpatului pe tot parcursul examinării cauzei, care nu a recunoscut vina, nu a recuperat prejudicial cauzat prin infracțiune, neîntemeiat stabilind acestuia pedeapsa închisorii cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Mai menționează recurentul, că excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, nu poate fi privită ca o înrăutățire a situației inculpatului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței

de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat, se constată că, procurorul critică decizia instanței de apel sub aspectul pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozițiunile hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, precum și în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Astfel, se deduce că toate argumentele menționate mai sus și invocate de recurent în cererea de recurs se referă la aspectul individualizării pedepsei penale îndeplinite de către instanța de apel.

Analizând criticele recurentului prin prisma temeiurilor de drept invocate, Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele formulate sub aspectul blândeții pedepsei aplicate inculpatului, deoarece instanța de apel respingând apelurile declarate și menținând sentința primei instanțe, ținând cont de prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a motivat detaliat în conținutul deciziei contestate concluzia formulată privind corectitudinea dispunerii suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, pentru perioada de probațiune de 1 an.

De asemenea instanța de recurs atestă, că în esență, argumentele formulate de recurent au constituit obiect de examinare în cadrul judecării cauzei penale în instanța de apel, la care instanța a răspuns amănunțit, fiind apreciată ca neîntemeiată argumentarea adusă de procuror în recurs precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, cu referire la dezacordul procurorului privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Derevenciuc Veaceslav, instanța de recurs menționează că instanțele de judecată sunt obligate să aplice pedeapsa în baza criteriilor prevăzute de art. 75 Cod penal, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs accentuează că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

La cazul din speță se constată, că Dereveniuc Veaceslav a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de până la 4 ani.

În sensul art. 90 alin. (1) Cod penal, este de înțeles că dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Cu referire la circumstanțele enunțate, Colegiul penal menționează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar în cazul în care nu sunt careva impedimente, instanța este în drept să aplice și prevederile art. 90 Cod penal.

Având în susținere prevederile enunțate, Colegiul penal conchide că instanțele de fond, ținând cont de toate circumstanțele cauzei și de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, de personalitatea inculpatului, care este caracterizat pozitiv, de lipsa antecedentelor penale, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, corect i-au aplicat inculpatului pedeapsa închisorii pe termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 an.

Totodată, în viziunea instanței de recurs, instanța de apel corect a apreciat că scopul pedepsei penale poate fi atins și fără executarea reală a acesteia, deoarece din

circumstanțele speței rezultă că nu au fost constatate careva impedimente pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

Instanța de recurs menționează, că suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu poate fi privită ca fiind o soluție de achitare, deoarece la o potențială încălcare a legislației penale, se va lua în considerație în mod obligatoriu, inclusiv și pedeapsa stabilită prin decizia contestată.

Mai mult, inculpatul a fost privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 an, scopul pedepsei complementare fiind acela de prevenire a recidivei de săvârșire a unor astfel de categorii de infracțiuni.

Colegiul penal mai accentuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

La fel, în literatura de specialitate s-a afirmat în mod întemeiat, că a aplica o pedeapsă necorespunzătoare gravității proprii infracțiunii, ar însemna fie a-l supune pe infractor unui spor de privațiuni sau de restricții ce nu este necesar pentru a corecta conduita sa, fie dimpotrivă, a-i impune o suferință care, datorită intensității sale reduse, în loc să-l îndrepte, mai degrabă îl încurajează să persevereze în încălcarea legii penale.

Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Colegiul penal amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Având ca reper conglomeratul împrejurărilor menționate, instanța de recurs este de opinie, că instanțele de fond corect au ajuns la concluzia, că este rațional de a stabili inculpatului pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru perioada de probațiune de 1 an, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 an.

Față de cele descrise supra, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 90 Cod penal și just a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc în condițiile aplicării pedepsei închisorii cu suspendarea condiționată a executării acesteia și cu aplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 1 an, pedeapsă ce va atinge scopul restabilirii echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Miron Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui *Derevenciuc Veaceslav xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 iunie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev